

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntö 2.6.2020
VN/15298/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työtapaturma- ja ammattitautilain, eräiden työeläkelakien ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamiseksi

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry lausuu seuraavasti:

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta lakimuutoksiksi, joilla pannaan täytäntöön hallitusohjelman kirjaus vakuutuslääkärijärjestelmän korjaamisesta.

SAK pitää tärkeänä, että sosiaalivakuutusjärjestelmän avoimuutta ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä lisätään kansalaisten luottamuksen vahvistamiseksi. Sosiaalivakuutusjärjestelmän päätösten pitää olla selkeitä ja ymmärrettäviä. Korvausasiaa koskevan päätöksen oikeellisuus ja sen perustelujen ymmärrettävyys ja päätöksen tekemisen ja sen saamisen joutuisuus ovat oikeusturvan kannalta merkittäviä asioita. Kun vakuutuslääkäri ottaa kantaa asiantuntijana keskeisiin ja olennaisiin etuudenhakijan sairautta tai vammaa koskeviin terveydentila- ja hoitotietoihin, on hänen tarpeellista ilmaista näkemyksensä korvausasian asiakirjoissa selkeästi ja asiallisesti sekä mihin perustuen hän on päättänyt esittämänsä näkemykseen.

Lakiehdotus työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta kuten lakiehdotukset työntekijän eläkelain muuttamisesta, yrittäjän eläkelain muuttamisesta, merimieseläkelain muuttamisesta, julkisten alojen eläkelain muuttamisesta ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta sisältävät muutoksen, jonka mukaan vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkäriin tehdessään asiakirjoihin perustelun arvionsa ja johtopäätöksensä on vahvistettava se kunnian ja omantunnon kautta. Samalla myös viittaus terveydenhuollon ammattihenkilöstöä koskevan lain 23 §:än ehdotetaan kumottavaksi.

SAK:n näkemyksen mukaan vakuuttaminen kunnian ja omantunnon kautta ei oleellisesti muuta vallitsevaa tilannetta, jossa toimitaan joka tapauksessa virkavastuulla. Koska monet kansalaiset kuitenkin pitävät muutosta tärkeänä, lienee tämä yksi keino lisätä luottamusta sosiaalivakuutusjärjestelmää kohtaan. Tärkeää olisi tästä huolimatta edelleen kehittää järjestelmän avoimuutta sekä päätösten perustelujen laatua ja ymmärrettävyyttä.

Työtapaturma- ja ammattitautilain 121 §:ään ehdotetaan muutosta, joka antaa vakuutuslaitokselle harkintavaltaa asiantuntijalääkäriin kannanoton

Työehdot-osasto/Haring

17.6.2020

hankkimisessa. Laillistetun lääkärin ei tarvitse osallistua lääketieteellisen seikan arviointiin, jos se on ilmeisen tarpeetonta. SAK:n näkemyksen mukaan tämä on hyväksyttävä muutos ja parhaimmillaan voi nopeuttaa joissakin ratkaisuissa päätöksen saamista.

Lisäksi luonnoksessa ehdotetaan työtapaturma- ja ammattitautilain 81 §:ään muutosta, jolla yhdenmukaistetaan työansiokäsité työeläketurvan kanssa. Työansiokäsitteen on asioiden selkeyden kannalta hyvä olla yhtenevä eri sosiaaliturvajärjestelmissä eikä SAK:lla ole tähän huomautettavaa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry